KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2022/1409

2022 m. rugpjūčio 18 d.

dėl išsamių saityno paslaugos veikimo sąlygų taisyklių, saityno paslaugai taikomų duomenų apsaugos ir saugumo taisyklių ir saityno paslaugos kūrimo ir techninio įgyvendinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1224

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011 ([1]), ypač į jo 13 straipsnio 7 dalį, 13a straipsnį ir 36 straipsnio pirmos pastraipos h punktą,

atsižvelgdama į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas, ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi tarp valstybių narių (VIS reglamentas) ([2]), ypač į jo 45c straipsnio 3 dalies ketvirtą pastraipą, 45c straipsnio 5 dalies antrą pastraipą ir 45d straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) 2017/2226 sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema, kurioje elektroninėmis priemonėmis registruojama ir saugoma trečiųjų šalių piliečių, kuriems leista arba atsisakyta leisti atvykti į valstybių narių teritoriją trumpalaikiam buvimui, atvykimo ir išvykimo data, laikas bei vieta ir apskaičiuojama jų leidžiamo buvimo trukmė;

(2) Reglamentu (EB) Nr. 767/2008 sukuriama Vizų informacinė sistema, skirta apsikeitimui duomenimis tarp valstybių narių apie prašymus išduoti trumpalaikes vizas, ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi ir priimtus sprendimus panaikinti, atšaukti arba pratęsti vizą;

(3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1077/2011 ([3]) įsteigta Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) yra atsakinga už atvykimo ir išvykimo sistemos kūrimą ir atvykimo ir išvykimo sistemos bei Vizų informacinės sistemos operacijų valdymą;

(4) Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/1224 ([4]) nustatytos saityno paslaugos, numatytos Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnyje, veikimo specifikacijos ir sąlygos, įskaitant konkrečias duomenų apsaugos ir saugumo nuostatas. Tose specifikacijose ir sąlygose taip pat turi būti atsižvelgiama į keliautojus, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1240 ([5]) 45 straipsnio 2 dalyje. Tos specifikacijos ir sąlygos turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į trečiųjų šalių piliečius, kuriems taikomas reikalavimas turėti trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnyje. Dėl aiškumo tas reglamentas turi būti pakeistas kitu teisės aktu;

([1]) OL L 327, 2017 12 9, p. 20.
([2]) OL L 218, 2008 8 13, p. 60.
([3]) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (OL L 286, 2011 11 1, p. 1).
([4]) 2021 m. liepos 27 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1224 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2017/2226 numatytų išsamių saityno paslaugos veikimo sąlygų taisyklių, saityno paslaugai taikomų duomenų apsaugos ir saugumo taisyklių ir saityno paslaugos kūrimo ir techninio įgyvendinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2019) 1230 (OL L 269, 2021 7 28, p. 46).
([5]) 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

(5) Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad vežėjai naudotųsi saityno paslauga, kad patikrintų, ar trečiųjų šalių piliečiai, turintys trumpalaikę vizą, išduotą vienam ar dviem atvykimams, jau pasinaudojo šia viza jiems leidžiamų atvykimų skaičiumi;

(6) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 1 ir 2 dalyse reikalaujama, kad oro vežėjai, jūrų vežėjai ir asmenų grupes sausuma tolimojo susisiekimo autobusais vežantys tarptautiniai vežėjai naudotųsi vežėjų sąsaja, kad patikrintų, ar trečiųjų šalių piliečiai, kuriems taikomas reikalavimas turėti trumpalaikę vizą, oro uosto tranzitinę vizą arba kurie privalo turėti ilgalaikę vizą ar leidimą gyventi, turi galiojančią trumpalaikę vizą, oro uosto tranzitinę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi;

(7) kad vežėjai galėtų patikrinti, ar trečiosios šalies pilietis, kuriam taikomas reikalavimas turėti vizą arba kuris privalo turėti oro uosto tranzitinę vizą, ilgalaikę vizą arba leidimą gyventi, turi galiojančią vizą arba leidimą gyventi, jiems turėtų būti suteikta prieiga prie saityno paslaugos. Vežėjai turėtų turėti prieigą prie saityno paslaugos naudodamiesi tapatumo nustatymo sistema ir turėti galimybę siųsti ir gauti pranešimus eu-LISA nustatytu formatu;

(8) kad vežėjai galėtų prisijungti prie saityno paslaugos ir ja naudotis, turėtų būti nustatytos pranešimų formato ir tapatumo nustatymo sistemos techninės taisyklės, kurios turi būti išdėstytos techninėse gairėse, kurios yra Reglamento (ES) 2017/2226 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų techninių specifikacijų, kurias turi priimti eu-LISA, dalis;

(9) vežėjai turėtų galėti nurodyti, kad keleiviai nepatenka į Reglamento (ES) 2017/2226 ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 taikymo sritį ir tokiu atveju vežėjai iš saityno paslaugos turėtų gauti automatinį atsakymą „netaikoma“, neteikdami užklausos į tik skaitymo režimu prieinamą duomenų bazę ir neprisijungdami;

(10) Komisija, eu-LISA ir valstybės narės turėtų stengtis informuoti visus žinomus vežėjus apie tai, kaip ir kada jie gali registruotis. Sėkmingai užbaigus registracijos procedūrą ir, kai tinkama, sėkmingai užbaigus bandymus, eu-LISA turėtų prijungti vežėją prie vežėjo sąsajos;

(11) vežėjai, kurių tapatumas nustatytas, turėtų suteikti prieigą prie saityno paslaugos tik tinkamai įgaliotiems darbuotojams;

(12) šiame reglamente turėtų būti numatytos tapatumo nustatymo sistemai taikomos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklės;

(13) siekiant užtikrinti, kad tikrinimo užklausa būtų grindžiama kuo naujesne informacija, užklausos turėtų būti teikiamos ne anksčiau nei prieš 48 valandas iki tvarkaraštyje numatyto išvykimo laiko;

(14) šis reglamentas turėtų būti taikomas oro vežėjams, jūrų vežėjams ir tarptautiniams vežėjams, vežantiems asmenų grupes sausuma autobusais ir atvykstantiems į valstybių narių teritoriją. Pasienio kontrolė siekiant patekti į valstybių narių teritoriją gali būti atliekama prieš laipinimą. Tokiais atvejais vežėjai turėtų būti atleisti nuo pareigos tikrinti keliautojų kelionės leidimo statusą;

(15) vežėjai turėtų turėti prieigą prie internetinės formos viešoje interneto svetainėje, kad galėtų prašyti pagalbos. Prašydami pagalbos vežėjai turėtų gauti gavimo patvirtinimą su registruoto prašymo numeriu. Kad pateiktų tinkamą atsakymą, eu-LISA arba ETIAS centrinis padalinys, gali susisiekti su registruoto prašymo numerį gavusiais vežėjais bet kuriuo reikiamu būdu, be kita ko, telefonu. Būtina priimti papildomas išsamias taisykles dėl šios pagalbos, kurią turi teikti ETIAS centrinis padalinys, kaip numatyta Reglamento (ES) 2017/2226 13a straipsnyje;

(16) atsižvelgiant į tai, kad Reglamentas (ES) 2017/2226 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1134 ([6]) grindžiami Šengeno *acquis*, remdamasi prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 4 straipsniu Danija pranešė apie savo sprendimą įgyvendinti Reglamentą (ES) 2021/1134 savo nacionalinėje teisėje. Todėl jai šis reglamentas yra privalomas;

(17) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja ([7]). Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(18) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl šių dviejų šalių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([8]), kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ([9]) 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį;

(19) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([10]), kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ([11]) 3 straipsniu;

(20) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([12]), kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ([13]) 3 straipsniu;

([6]) 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1134, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (EB) Nr. 810/2009, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861, (ES) 2019/817 ir (ES) 2019/1896 ir panaikinami Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR siekiant reformuoti Vizų informacinę sistemą (OL L 248, 2021 7 13, p. 11).

([7]) Šis reglamentas nepatenka į 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendime 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas numatytų priemonių taikymo sritį (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

([8]) OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

([9]) 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

([10]) OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

([11]) 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

([12]) OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

([13]) 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

(21) Bulgarijos ir Rumunijos atžvilgiu, kiek tai susiję su šio akto nuostatomis dėl Reglamento (ES) 2017/2226, Šengeno *acquis* nuostatos, susijusios su Šengeno informacine sistema, įgyvendinto Tarybos sprendimu (ES) 2018/934 ([14]); Šengeno *acquis* nuostatos, susijusios su Vizų informacine sistema, įgyvendintos Tarybos sprendimu (ES) 2017/1908 ([15]), įvykdytos visos atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo sąlygos, nustatytos Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 2 dalies b punkte, todėl tos valstybės narės turėtų naudoti atvykimo ir išvykimo sistemą nuo pat veikimo pradžios, kaip nuspręsta pagal Reglamento (ES) 2017/2226 66 straipsnio 1 dalį. Šio akto nuostatos, susijusios su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008, yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;

(22) Kipro ir Kroatijos atžvilgiu, kiek tai susiję su šio akto nuostatomis dėl Reglamento (ES) 2017/2226, siekiant naudoti atvykimo ir išvykimo sistemą, reikia, kad būtų suteikta pasyvi prieiga prie Vizų informacinės sistemos ir kad pagal atitinkamus Tarybos sprendimus būtų pradėtos taikyti visos Šengeno *acquis* nuostatos, susijusios su Šengeno informacine sistema. Tos sąlygos gali būti įvykdytos tik sėkmingai užbaigus tikrinimą pagal taikomas Šengeno vertinimo procedūras. Todėl atvykimo ir išvykimo sistemą turėtų naudoti tik tos valstybės narės, kurios iki atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios įvykdo tas sąlygas. Valstybės narės, nenaudojančios atvykimo ir išvykimo sistemos nuo pat veikimo pradžios, turėtų prisijungti prie atvykimo ir išvykimo sistemos laikydamosi Reglamente (ES) 2017/2226 nustatytos procedūros, kai tik bus įvykdytos visos tos sąlygos;

(23) Kipro atžvilgiu šio reglamento nuostatos, susijusios su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008, yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje;

(24) Kroatijos atžvilgiu šio reglamento nuostatos, susijusios su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008, yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje;

(25) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725 ([16]) 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2022 m. kovo 22 d.;

(26) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Pažangaus sienų valdymo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma:

a) išsamios saityno paslaugos veikimo taisyklės ir sąlygos ir saityno paslaugai taikomos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklės, numatytos Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 1 ir 3 dalyse, 36 straipsnio pirmos pastraipos h punkte ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 3 dalies ketvirtoje pastraipoje;

([14]) 2018 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/934 dėl likusių Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Šengeno informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 165, 2018 7 2, p. 37).

([15]) 2017 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas (ES) 2017/1908 dėl tam tikrų Šengeno *acquis* nuostatų, susijusių su Vizų informacine sistema, pradėjimo taikyti Bulgarijos Respublikoje ir Rumunijoje (OL L 269, 2017 10 19, p. 39).

([16]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

b) vežėjams skirta tapatumo nustatymo sistema, kuria naudodamiesi jie galėtų vykdyti savo pareigas pagal Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 5 dalies antrą pastraipą, taip pat išsamios vežėjų registracijos tapatumo nustatymo sistemoje taisyklės ir sąlygos;

c) išsamios procedūros, kurių reikia laikytis, kai vežėjams techniškai neįmanoma prisijungti prie saityno paslaugos, pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45d straipsnio 3 dalį.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) vežėjo sąsaja – pagal Reglamento (ES) 2017/2226 37 straipsnio 1 dalį eu-LISA sukurta saityno paslauga, naudojama to reglamento 13 straipsnio 3 dalies tikslais, ir vežėjo sąsaja, nurodyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 2 ir 3 dalyse, kurią sudaro IT sąsaja, sujungta su tik skaitymo režimu prieinama duomenų baze;

2) techninės gairės – Reglamento (ES) 2017/2226 37 straipsnio 1 dalyje nurodytų techninių specifikacijų dalis, svarbi vežėjams naudojantis tapatumo nustatymo sistema ir rengiant šio reglamento 4 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos programų sąsajos formato pranešimą;

3) tinkamai įgalioti darbuotojai – vežėjo darbuotojai ar vežėjo pagal sutartį įdarbinti asmenys arba kitų juridinių ar fizinių asmenų pagal sutartį įdarbinti asmenys, vadovaujami arba prižiūrimi vežėjo, kuriems pagal Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalį pavesta vežėjo vardu tikrinti, ar jau pasinaudota viza leidžiamų atvykimų skaičiumi, ir, pradėjus veikti Vizų informacinei sistemai, tikrinti, ar trečiųjų šalių piliečiai, kuriems taikomas reikalavimas turėti trumpalaikę vizą arba kurie privalo turėti ilgalaikę vizą, oro uosto tranzitinę vizą ar leidimą gyventi, atitinkamai turi galiojančią trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą, oro uosto tranzitinę vizą ar leidimą gyventi pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 1 dalį.

3 straipsnis

Vežėjų pareigos

1. Nuo atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios iki Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios vežėjai per vežėjo sąsają teikia užklausą, kad patikrintų, ar vienkartinės vizos ar dvikartinės vizos atveju jau pasinaudota šia viza leidžiamu atvykimų skaičiumi, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnyje (toliau – tikrinimo užklausa).

2. Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios vežėjai per vežėjo sąsają teikia užklausą, kad patikrintų, ar:

a) trumpalaikės vizos atveju jau pasinaudota šia viza leidžiamu atvykimų skaičiumi arba ar vizos turėtojas prabuvo maksimalią leidžiamo buvimo trukmę, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnyje;

b) ilgalaikės vizos, oro uosto tranzitinės vizos arba leidimo gyventi atveju, viza ar leidimas galioja, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 1 dalyje.

3. Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios vežėjai teikia tikrinimo užklausą dėl ilgalaikės vizos ar leidimo gyventi tų ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi atveju, kurie išduoti pradėjus veikti Vizų informacinei sistemai. Ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi, išduotus iki Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios, vežėjai tikrina rankiniu būdu.

4. Tikrinimo užklausa teikiama ne anksčiau kaip prieš 48 val. iki tvarkaraštyje numatyto išvykimo laiko.

5. Vežėjai užtikrina, kad prieigą prie vežėjo sąsajos turėtų tik tinkamai įgalioti darbuotojai. Vežėjai įdiegia bent šiuos mechanizmus:

a) fizinės ir loginės prieigos kontrolės mechanizmus, kad būtų užkirstas kelias neteisėtai prieigai prie vežėjų naudojamos infrastruktūros ar sistemų;

b) tapatumo nustatymo;

c) registravimo, kad būtų užtikrintas prieigos atsekamumas;

d) reguliarios prieigos teisių peržiūros.

4 straipsnis

Prisijungimas ir prieiga prie vežėjo sąsajos

1. Vežėjai prie vežėjo sąsajos prisijungia vienu iš šių būdų:

a) skirtojo tinklo ryšiu;

b) interneto ryšiu.

2. Vežėjai į vežėjo sąsają patenka vienu iš šių būdų:

a) per sistemų tarpusavio susijungimo sąsają (programų sąsają);

b) per interneto sąsają (naršyklę);

c) per mobiliesiems įrenginiams skirtą programą.

5 straipsnis

Užklausos

1. Kad galėtų išsiųsti tikrinimo užklausą, vežėjas pateikia šiuos keliautojo duomenis:

a) pavardę; vardą (-us);

b) gimimo datą; lytį; pilietybę;

c) kelionės dokumento rūšį, numerį ir kelionės dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodą;

d) kelionės dokumento galiojimo pabaigos datą;

e) tvarkaraštyje numatytą atvykimo prie valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, arba valstybės narės, kuri netaiko viso Šengeno *acquis*, tačiau naudoja atvykimo ir išvykimo sistemą, sienos datą;

f) vieną iš šių:

   1) tvarkaraštyje numatytą atvykimo valstybę narę, kuri taiko visą Šengeno *acquis*;

   2) jei įmanoma nustatyti tvarkaraštyje numatytą atvykimo valstybę narę – atvykimo valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, oro uostą;

   3) tvarkaraštyje numatytą atvykimo valstybę narę, kuri netaiko viso Šengeno *acquis*, tačiau naudoja atvykimo ir išvykimo sistemą;

   4) jei įmanoma nustatyti tvarkaraštyje numatytą atvykimo valstybę narę – atvykimo valstybės narės, kuri netaiko viso Šengeno *acquis*, tačiau naudoja atvykimo ir išvykimo sistemą, oro uostą;

   5) nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios, oro uosto tranzito atveju, trečiųjų šalių piliečių, kurie turi turėti oro uosto tranzitinę vizą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009 ([17]) 3 straipsnį, kai taikoma, tranzito valstybę narę;

([17]) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

g) transporto priemonės, naudojamos įvažiuojant į valstybės narės, kuri taiko visą Šengeno *acquis*, arba valstybės narės, kuri netaiko viso Šengeno *acquis*, tačiau naudoja atvykimo ir išvykimo sistemą, teritoriją, duomenis (tvarkaraštyje numatyto išvykimo vietos datą ir laiką, jei yra, identifikacinį numerį arba kitas transporto priemonės identifikavimo priemones).

Vežėjas taip pat gali nurodyti trumpalaikės vizos, ilgalaikės vizos arba leidimo gyventi numerį.

2. Nuo atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios, jei paskirties vietos neįmanoma pasiekti naudojantis vienkartine viza, vežėjas, teikdamas tikrinimo užklausą, pateikia informaciją, kad maršrute yra du atvykimai į valstybes nares.

Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios, jei paskirties vietos neįmanoma pasiekti naudojantis vienkartine viza, vežėjas, teikdamas tikrinimo užklausą, pateikia informaciją, kad maršrute yra du ar daugiau atvykimų į valstybes nares.

3. 1 dalies a–d punktuose nurodytos informacijos teikimo tikslais vežėjams leidžiama nuskenuoti kelionės dokumento mašininio nuskaitymo zoną.

4. Nuo atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios iki Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios, jei keleiviui netaikomas Reglamentas (ES) 2017/2226 pagal to reglamento 2 straipsnį arba jis vyksta tranzitu per oro uostą, vežėjas turi galėti tai nurodyti tikrinimo užklausoje.

Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios vežėjas turi galėti tikrinimo užklausoje nurodyti, jei:

a) keleiviui netaikomas Reglamentas (ES) 2017/2226 pagal to reglamento 2 straipsnį, išskyrus leidimo gyventi turėtojus pagal 2 straipsnio 3 dalies c punktą ir ilgalaikės vizos turėtojus pagal 2 straipsnio 3 dalies e punktą, arba

b) jei vykstama tranzitu per oro uostą, keleiviui nereikia turėti oro uosto tranzitinės vizos pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 3 straipsnį.

5. Vežėjai turi galėti siųsti tikrinimo užklausas dėl vieno ar daugiau keleivių. Vežėjo sąsajoje pateikiamas 6 straipsnyje nurodytas atsakymas dėl kiekvieno į užklausą įtraukto keleivio.

6 straipsnis

Atsakymas

1. Nuo atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios iki Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios, kai keleiviui netaikomas Reglamentas (ES) 2017/2226 pagal to reglamento 2 straipsnį, jis vyksta tranzitu per oro uostą arba turi nacionalinę trumpalaikę vizą, kaip apibrėžta to reglamento 3 straipsnio 1 dalies 10 punkte, atsakymas yra „Netaikoma“. Visais kitais atvejais atsakymas yra „Gerai“ arba „Negerai“.

2. Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios:

a) kai keleiviui netaikomas Reglamentas (ES) 2017/2226 pagal to reglamento 2 straipsnį, išskyrus leidimo gyventi pagal to reglamento 2 straipsnio 3 dalies c punktą turėtojus ir ilgalaikės vizos pagal to reglamento 2 straipsnio 3 dalies e punktą turėtojus, atsakymas yra „Netaikoma“;

b) tranzito per oro uostą atveju, kai keleivis neprivalo turėti oro uosto tranzitinės vizos pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 3 straipsnį, atsakymas yra „Netaikoma“;

c) visais kitais atvejais, kai keleivis turi trumpalaikę vizą, ilgalaikę vizą, leidimą gyventi arba oro uosto tranzitinę vizą, atsakymas yra „Gerai“ arba „Negerai“.

Jeigu į tikrinimo užklausą atsakoma „Negerai“, vežėjo sąsajoje nurodoma, kad atsakymas gautas iš atvykimo ir išvykimo sistemos arba Vizų informacinės sistemos.

3. Nuo atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios iki Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios atsakymai į tikrinimo užklausas nustatomi pagal šias taisykles:

a) jei keliautojas turi Šengeno trumpalaikę vizą:

1) jei dar nepasiektas šia viza leidžiamų atvykimų skaičius (vienas arba du) – „Gerai“;

2) jei jau pasiektas šia viza leidžiamų atvykimų skaičius (vienas arba du) – „Negerai“;

3) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“;

b) jei keliautojui taikomas reikalavimas turėti vizą ir nėra jokios informacijos apie vizą – „Negerai“;

c) jei vežėjas nurodo, kad pagal maršrutą reikia turėti dvikartinę vizą:

1) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, galiojančią atvykimo datą, ir nė vienu atvykimu nebuvo pasinaudota – „Gerai“;

2) jei keliautojas neturi dvikartinės vizos – „Negerai“;

3) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, tačiau bent vienu atvykimu buvo pasinaudota – „Negerai“;

4) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, tačiau bent vienas atvykimas negalioja atvykimo dieną – „Negerai“;

4. Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios atsakymai į tikrinimo užklausas, jei vežėjas nurodo tranzito valstybę narę pagal 5 straipsnio 1 dalies f punkto 5 papunktį, nustatomi pagal šias taisykles:

a) jei keliautojas turi oro uosto tranzitinę vizą:

1) jei oro uosto tranzitinė viza taikoma valstybės narės oro uosto tranzito zonai – „Gerai“;

2) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“;

3) jei viza yra vienkartinė oro uosto tranzitinė viza ir ja nepasinaudota – „Gerai“;

4) jei viza yra dvikartinė oro uosto tranzitinė viza ir ja pasinaudota tik vieną kartą – „Gerai“; arba

b) jei keliautojas turi trumpalaikę vizą:

1) jei vizoje leidžiamas atvykimų skaičius dar nepasiektas ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena – „Gerai“;

2) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų – „Negerai“;

3) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“; arba

c) jei keliautojas turi trumpalaikę riboto teritorinio galiojimo vizą:

1) jei dar nepasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena, ir jeigu tranzito valstybė narė yra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Gerai“;

2) jei dar nepasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena, ir jeigu tranzito valstybė narė nėra viena iš valstybių narių, kurioje galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

3) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų, ir jei tranzito valstybė narė yra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

4) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų, ir jei tranzito valstybė narė nėra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

5) vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“; arba

d) jei keliautojas turi ilgalaikę vizą:

1) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“;

2) kitu atveju, „Gerai“; arba

e) jei keliautojas turi leidimą gyventi:

1) jei leidimo gyventi galiojimo laikas pasibaigė arba jis buvo atšauktas arba panaikintas – „Negerai“;

2) kitu atveju, „Gerai“.

5. Nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios atsakymai į tikrinimo užklausas, jei vežėjas nurodo paskirties valstybę narę pagal 5 straipsnio 1 dalies f punkto 1–4 papunkčius, nustatomi pagal šias taisykles:

a) jei keliautojas turi trumpalaikę vizą:

1) jei vizoje leidžiamas atvykimų skaičius dar nepasiektas ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena – „Gerai“;

2) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų – „Negerai“;

3) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“; arba

b) jei keliautojas turi trumpalaikę riboto teritorinio galiojimo vizą:

1) jei dar nepasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena, ir jeigu atvykimo valstybė narė yra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Gerai“;

2) jei dar nepasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius ir yra likusi ne mažiau kaip 1 leidžiamo buvimo diena, ir jeigu atvykimo valstybė narė nėra viena iš valstybių narių, kurioje galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

3) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų, ir jei atvykimo valstybė narė yra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

4) jei jau pasiektas vizoje leidžiamas atvykimų skaičius arba yra 0 likusių leidžiamo buvimo dienų, ir jei atvykimo valstybė narė nėra viena iš valstybių narių, kuriose galioja riboto teritorinio galiojimo viza – „Negerai“;

5) vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“;

c) jei keliautojas turi ilgalaikę vizą:

1) jei vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta – „Negerai“;

2) kitu atveju, „Gerai“;

d) jei keliautojas turi leidimą gyventi:

1) jei leidimo gyventi galiojimo laikas pasibaigė arba jis buvo atšauktas arba panaikintas – „Negerai“;

2) kitu atveju, „Gerai“;

e) jei keliautojui taikomas reikalavimas turėti vizą ir nėra jokios informacijos apie vizą – „Negerai“;

f) jei vežėjas nurodo, kad maršruto negalima užbaigti naudojantis vienkartine viza:

1) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, galiojančią atvykimo datą, ir nė vienu atvykimu nebuvo pasinaudota – „Gerai“;

2) jei keliautojas turi vienkartinę vizą – „Negerai“;

3) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, tačiau bent vienu atvykimu buvo pasinaudota – „Negerai“;

4) jei keliautojas turi dvikartinę vizą, tačiau bent vienas atvykimas negalioja atvykimo dieną – „Negerai“;

5) jei keliautojas turi daugkartinę vizą – „Gerai“.

6. Jei keliautojui netaikomas reikalavimas turėti vizą arba keliautojas patenka į Reglamento (ES) 2018/1240 taikymo sritį, taikomos Komisijos įgyvendinimo reglamente C(2022) 4550 ([18]) apibrėžtos nuostatos.

7 straipsnis

Pranešimo formatas

eu-LISA techninėse gairėse nustato duomenų formatus ir pranešimų struktūrą, kurie turi būti naudojami per vežėjo sąsają siunčiant tikrinimo užklausas ir atsakymus į tas užklausas. eu-LISA nustato bent šiuos duomenų formatus:

a) UN/EDIFACT;

b) PAXLST/CUSRES;

c) XML;

d) JSON.

8 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių duomenų išgavimo vežėjo sąsajai ir saityno paslaugai reikalavimai ir duomenų kokybė

1. Duomenys apie išduotas, panaikintas ir atšauktas trumpalaikes vizas, ilgalaikes vizas, oro uosto tranzitines vizas, leidimus gyventi ir kelionės leidimus automatiškai bent kartą per dieną gaunami iš Vizų informacinės sistemos, Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos ir atvykimo ir išvykimo sistemos, ir perduodami į tik skaitymo režimu prieinamą duomenų bazę.

2. Visi pagal 1 dalį gauti ir į tik skaitymo režimu prieinamą duomenų bazę perduodami duomenys registruojami.

3. eu-LISA yra atsakinga už saityno paslaugos saugumą, joje esančių asmens duomenų saugumą ir 1 dalyje nurodytų duomenų išgavimo bei perdavimo į tik skaitymo režimu prieinamą duomenų bazę procesą. Techninio įgyvendinimo informacija gaunama iš saugumo plano atlikus rizikos vertinimą.

([18]) Komisijos įgyvendinimo reglamentas C(2022) 4550, kuriuo nustatomos vežėjų teikiamų tikrinimo užklausų taisyklės ir sąlygos, vežėjų tapatumo nustatymo sistemos duomenų apsaugos ir saugumo nuostatos, taip pat atsarginės procedūros, taikomos nesant techninių galimybių.

4. Duomenų iš tik skaitymo režimu prieinamos duomenų bazės perduoti į atvykimo ir išvykimo sistemą arba Vizų informacinę sistemą nėra įmanoma.

9 straipsnis

Tapatumo nustatymo sistema

1. eu-LISA parengia tapatumo nustatymo sistemą, atsižvelgdama į informaciją apie saugumo rizikos valdymą ir pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos bei prieigos kontrolės principus, įskaitant atskaitomybę, ir leidžia atsekti tikrinimo užklausos iniciatorių.

2. Išsami informacija apie tapatumo nustatymo sistemą pateikiama techninėse gairėse.

3. Tapatumo nustatymo sistema tikrinama pagal 12 straipsnį.

4. Jei vežėjai prie vežėjo sąsajos jungiasi naudodamiesi 4 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta programų sąsaja, tapatumo nustatymo sistema veikia taikant abipusį tapatumo nustatymą.

10 straipsnis

Registracija tapatumo nustatymo sistemoje

1. Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 3 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 1 dalyje nurodyti vežėjai, vykdantys veiklą ir vežantys keleivius į valstybių narių teritoriją, privalo užsiregistruoti prieš gaudami prieigą prie tapatumo nustatymo sistemos.

2. eu-LISA viešoje interneto svetainėje pateikia registracijos formą, kuri turi būti užpildyta internetu. Registracijos formą galima pateikti tik tinkamai užpildžius visus laukelius.

3. Registracijos formoje turi būti laukeliai, kuriuose reikalaujama, kad vežėjai pateiktų šią informaciją:

a) vežėjo juridinį pavadinimą ir kontaktinius duomenis (e. pašto adresą, telefono numerį ir pašto adresą);

b) registracijos prašančios įmonės teisinio atstovo ir atsarginių kontaktinių centrų kontaktinius duomenis (vardus ir pavardes (pavadinimus), telefono numerius, e. pašto adresus ir pašto adresus), taip pat funkcinį e. pašto adresą ir kitas ryšio priemones, kurias vežėjas ketina naudoti 13 ir 14 straipsnių tikslais;

c) valstybę narę ar trečiąją šalį, kuri išdavė 6 dalyje nurodytą oficialų įmonės registracijos dokumentą, ir turimą registracijos numerį;

d) jei pagal 6 dalį vežėjas pateikė trečiosios šalies išduotą oficialų įmonės registracijos dokumentą, valstybes nares, kuriose vežėjas vykdo arba ketina vykdyti veiklą kitais metais.

4. Registracijos formoje vežėjai informuojami apie minimalius saugumo reikalavimus. Vežėjai užtikrina atitiktį šiems tikslams:

a) nustatyti ir valdyti su prisijungimu prie vežėjo sąsajos susijusią saugumo riziką;

b) apsaugoti aplinką ir įrenginius, prijungtus prie vežėjo sąsajos;

c) nustatyti ir analizuoti kibernetinio saugumo incidentus, į juos reaguoti ir juos šalinti.

5. Registracijos formoje reikalaujama, kad vežėjai deklaruotų:

a) jog jie vykdo veiklą ir veža keleivius į valstybių narių teritoriją arba ketina tai daryti per ateinančius šešis mėnesius;

b) jog jie prisijungs prie vežėjo sąsajos ir ja naudosis laikydamiesi registracijos formoje nustatytų minimalių saugumo reikalavimų pagal 4 dalį;

c) jog prieigą prie vežėjo sąsajos turės tik tinkamai įgalioti darbuotojai.

6. Registracijos formoje reikalaujama, kad vežėjai pridėtų savo steigimo dokumentų, įskaitant, kai taikoma, įstatus, elektroninę kopiją, taip pat oficialaus įmonės registracijos išrašo iš bent vienos valstybės narės, jei taikoma, arba trečiosios šalies viena iš Sąjungos oficialiųjų kalbų arba islandų ar norvegų kalba arba oficialiai išversto į tą kalbą, elektroninę kopiją. Leidimo vykdyti veiklą vienoje ar daugiau valstybių narių, pvz., oro vežėjo pažymėjimo, elektroninė kopija gali pakeisti oficialų įmonės registracijos dokumentą.

7. Registracijos formoje vežėjai informuojami apie tai, kad:

a) jie turi pranešti eu-LISA apie bet kokius pakeitimus, susijusius su šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodyta informacija, arba, jei yra techninių pokyčių, turinčių įtakos jų sistemų tarpusavio susijungimo sąsajos ryšiui su vežėjo sąsaja, dėl kurių gali reikėti atlikti papildomus bandymus pagal 12 straipsnį, naudodamiesi šiam tikslui nurodytais eu-LISA kontaktiniais duomenimis;

b) jie bus automatiškai išregistruoti iš tapatumo nustatymo sistemos, jei iš registracijos žurnalų matyti, kad vežėjas vienus metus nesinaudojo vežėjo sąsaja;

c) jie gali būti išregistruoti iš tapatumo nustatymo sistemos, jei pažeidžiamos šio reglamento nuostatos, 4 dalyje nurodyti saugumo reikalavimai arba techninės gairės, įskaitant piktnaudžiavimą vežėjo sąsaja;

d) jie privalo pranešti eu-LISA apie bet kokį galimą asmens duomenų apsaugos pažeidimą ir reguliariai peržiūrėti savo specialiųjų darbuotojų prieigos teises.

8. Jei registracijos forma pateikta teisingai, eu-LISA užregistruoja vežėją ir praneša vežėjui, kad jis užregistruotas. Jei registracijos forma pateikta neteisingai, eu-LISA atsisako vežėją užregistruoti ir praneša vežėjui apie priežastis.

eu-LISA tvarko nuolat atnaujinamą registruotų vežėjų registrą. Vežėjų registracijoje esantys asmens duomenys ištrinami ne vėliau kaip praėjus vieniems metams po vežėjo išregistravimo.

11 straipsnis

Išregistravimas iš tapatumo nustatymo sistemos

1. Jei vežėjas praneša eu-LISA, kad nebevykdo veiklos arba nebeveža keleivių į valstybių narių teritoriją, eu-LISA išregistruoja vežėją.

2. Jei iš registracijos žurnalų matyti, kad vežėjas vienus metus nesinaudojo vežėjo sąsaja, jis bus automatiškai išregistruotas.

3. Jei vežėjas nebeatitinka 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų sąlygų arba kitaip pažeidė šio reglamento nuostatas, 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus saugumo reikalavimus arba technines gaires, įskaitant piktnaudžiavimą vežėjo sąsaja, eu-LISA gali išregistruoti vežėją.

4. Likus vienam mėnesiui iki išregistravimo eu-LISA informuoja vežėją apie savo ketinimą jį išregistruoti pagal 1, 2 arba 3 dalį ir nurodo išregistravimo priežastį. Prieš išregistruodama, eu-LISA suteikia vežėjui galimybę raštu pateikti pastabų.

5. Iškilus skubioms IT saugumo problemoms, be kita ko, jei vežėjas nesilaiko 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų saugumo reikalavimų arba techninių gairių, eu-LISA gali nedelsiant atjungti vežėją. eu-LISA informuoja vežėją apie atjungimą ir nurodo atjungimo priežastį.

6. Tiek, kiek dera, eu-LISA padeda vežėjams, gavusiems pranešimą apie išregistravimą arba atjungimą, ištaisyti trūkumus, dėl kurių gautas pranešimas, ir, jei įmanoma, ribotą laiką ir griežtomis sąlygomis suteikia galimybę atjungtiems vežėjams siųsti tikrinimo užklausas kitomis priemonėmis nei nurodytosios 4 straipsnyje.

7. Atjungti vežėjai gali būti vėl prijungti prie vežėjo sąsajos, kai sėkmingai pašalina saugumo problemas, dėl kurių jie buvo atjungti. Išregistruoti vežėjai gali teikti naują registracijos prašymą.

8. Bet kuriuo metu po vežėjų registracijos pagal 10 straipsnį eu-LISA gali, visų pirma, jei yra pagrįstas įtarimas, kad vienas ar daugiau vežėjų piktnaudžiauja vežėjo sąsaja arba netenkina 10 straipsnio 4 dalyje nurodytų sąlygų, teikti užklausas valstybėms narėms ar trečiosioms šalims.

9. Jei 10 straipsnio 2 dalyje nurodyta registracijos forma neprieinama ilgą laiką, eu-LISA užtikrina, kad registracija pagal tą straipsnį būtų įmanoma kitomis priemonėmis.

12 straipsnis

Vežėjo sąsajos kūrimas, bandymas ir prijungimas

1. eu-LISA suteikia vežėjams technines gaires, kad jie galėtų sukurti ir išbadyti vežėjo sąsają.

2. Jei vežėjai nusprendžia prisijungti per 4 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą programų sąsają, atliekamas 7 straipsnyje nurodyto pranešimų formato ir 9 straipsnyje nurodytos tapatumo nustatymo sistemos įgyvendinimo bandymas.

3. Jei vežėjai nusprendžia prisijungti per interneto sąsają (naršyklę) arba mobiliesiems įrenginiams skirtą taikomąją programą, nurodytas atitinkamai 4 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, jie praneša eu-LISA, jog sėkmingai išbandė prisijungimą prie vežėjo sąsajos ir kad jų tinkamai įgalioti darbuotojai sėkmingai išmokyti naudotis vežėjo sąsaja.

4. 2 dalies tikslais eu-LISA parengia ir pateikia bandymų planą, bandomąją aplinką ir imituoklį, kuriais naudodamiesi eu-LISA ir vežėjai gali išbandyti vežėjų prisijungimą prie vežėjo sąsajos. 3 dalies tikslais eu-LISA parengia ir pateikia bandomąją aplinką, kuria naudodamiesi vežėjai gali mokyti savo darbuotojus.

5. Sėkmingai užbaigus 10 straipsnyje nurodytą registracijos procedūrą ir sėkmingai užbaigus 2 dalyje nurodytus bandymus arba gavus 3 dalyje nurodytą pranešimą, eu-LISA prijungia vežėją prie vežėjo sąsajos.

13 straipsnis

Techninių galimybių nebuvimas

1. Jei dėl atvykimo ir išvykimo sistemos dalies arba Vizų informacinės sistemos komponento gedimo tikrinimo užklausos neįmanoma išsiųsti techniškai, taikomi šie veiksmai:

a) jei gedimą nustato vežėjas – vos tik apie jį sužino, apie tai praneša ETIAS centriniam padaliniui 14 straipsnyje nurodytomis priemonėmis;

b) jei gedimą nustato arba patvirtinta eu-LISA, ETIAS centrinis padalinys apie tokį gedimą – vos tik apie jį sužino – ir apie gedimo pašalinimą, kai problema išsprendžiama, praneša susijusiems vežėjams ir valstybėms narėms elektroniniu paštu arba kitomis ryšio priemonėmis.

2. Jei tikrinimo užklausos techniškai neįmanoma išsiųsti dėl kitų priežasčių nei išvykimo ir atvykimo sistemos ar Vizų informacinės sistemos bet kurio komponento gedimas, vežėjas apie tai praneša ETIAS centriniam padaliniui 14 straipsnyje nurodytomis priemonėmis.

3. Vežėjas 14 straipsnyje nurodytomis priemonėmis informuoja ETIAS centrinį padalinį iš karto, kai problema išsprendžiama.

Apie tai, kad šis vežėjas negali išsiųsti tikrinimo užklausos, ETIAS centrinis padalinys praneša valstybėms narėms.

4. Šio straipsnio ir 14 straipsnio tikslais eu-LISA ETIAS centriniam padaliniui suteikia prašymų apskaitos priemonę. Ta priemone suteikiama prieiga prie vežėjų registro.

5. ETIAS centrinis padalinys patvirtina, kad gavo 1 ir 2 dalyse nurodytus pranešimus.

14 straipsnis

Pagalba vežėjams

1. Vežėjams viešoje interneto svetainėje suteikiama internetinė forma, kuri yra prašymų apskaitos priemonės dalis, kuria naudodamiesi jie gali prašyti pagalbos.

Internetinėje formoje vežėjai gali pateikti bent šią informaciją:

a) vežėjo identifikacinius duomenis;

b) prašymo santrauką;

c) tai, ar prašymas yra techninio pobūdžio ir tokiu atveju – techninės problemos pradžios datą ir laiką.

2. Vežėjai gauna patvirtinimą, kad ETIAS centrinis padalinys gavo prašymą. Tame patvirtinime nurodomas registruoto prašymo numeris.

3. Jei pagalbos prašymas yra techninio pobūdžio, ETIAS centrinis padalinys nusiunčia prašymą eu-LISA. eu-LISA yra atsakinga už techninės pagalbos teikimą vežėjams.

4. Jei pagalbos prašymas nėra techninio pobūdžio, ETIAS centrinis padalinys teikia pagalbą vežėjams nurodydamas atitinkamą informaciją.

5. Jei techniškai neįmanoma prašyti pagalbos pagal 1 dalį naudojantis internetine forma, vežėjas gali naudotis skubios pagalbos telefono linija, prijungta prie ETIAS centrinio padalinio arba eu-LISA.

6. ETIAS centrinio padalinio ir eu-LISA pagalba teikiama 24 valandas per parą 7 dienas per savaitę anglų kalba.

7. ETIAS centrinis padalinys internete paskelbia vežėjams aktualių dažnai užduodamų klausimų ir atsakymų sąrašą. Tas sąrašas skelbiamas visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis. Jis pateikiamas atskirai nuo keliautojams aktualių klausimų ir atsakymų.

15 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių prieiga prie saityno paslaugos

1. Trečiųjų šalių piliečiai, tikrindami likusį leidžiamo buvimo dienų skaičių ir naudodami saugią internetinę prieigą prie saityno paslaugos, nurodo kelionės tikslo valstybę narę.

2. Trečiosios šalies pilietis į saityno paslaugą įrašo šiuos duomenis:

a) kelionės dokumento (-ų) rūšį (-is), numerį (-ius) ir kelionės dokumentą (-us) išdavusios šalies trijų raidžių kodą;

b) pasirinktinai, numatomą atvykimo arba išvykimo datą arba abi šias datas, standartiškai Vidurio Europos laiku, kurį naudotojas gali redaguoti;

c) kelionės tikslo valstybę narę.

3. Saityno paslauga pateikia vieną iš šių atsakymų:

a) „Gerai“ ir likusį leidžiamo buvimo dienų skaičių;

b) „Negerai“ ir 0 likusių leidžiamo buvimo dienų;

c) „Nėra duomenų“.

4. Jei nurodomas likusių leidžiamo buvimo dienų skaičius, saityno paslauga nurodo, kad dienų skaičius apskaičiuotas remiantis trečiosios šalies piliečio nurodyta numatyta atvykimo data ir kad faktinis likusių dienų skaičius gali skirtis priklausomai nuo faktinės atvykimo datos.

5. Jei trečiosios šalies pilietis nenurodė numatytos atvykimo datos, likusi leidžiamo buvimo trukmė apskaičiuojama remiantis kalendorine užklausos pateikimo data. Tokiu atveju saityno paslauga nurodo, kad likusių leidžiamo buvimo dienų skaičius buvo apskaičiuotas remiantis kalendorine užklausos pateikimo data.

6. Reglamento (ES) 2017/2226 22 straipsnyje numatytu pereinamuoju laikotarpiu, jei atvykimo ir išvykimo sistemoje trečiosios šalies piliečio duomenų nėra, atsakymai į tikrinimo užklausas nustatomi pagal šias taisykles:

a) leidžiamas buvimas – „Gerai“;

b) likusios dienos – informacijos nėra, pridedama pastaba, kad nebuvo atsižvelgta į buvimą iki atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžios.

7. Po Reglamento (ES) 2017/2226 22 straipsnyje numatyto pereinamojo laikotarpio atsakymai į tikrinimo užklausas nustatomi pagal šias taisykles:

a) jei trečiosios šalies pilietis turi pakankamai likusių leidžiamo buvimo dienų, atsakymas yra:

   i) leidžiamas buvimas – „Gerai“;

   ii) likusios dienos – likusių leidžiamo buvimo dienų skaičių apskaičiuoja atvykimo ir išvykimo sistema;

b) jeigu trečiosios šalies pilietis išnaudojo dalį leidžiamo buvimo trukmės ir ketina būti ilgiau nei leidžiama, atsakymas yra toks:

   i) leidžiamas buvimas – „Negerai“;

   ii) likusios dienos – 0;

c) jei trečiosios šalies pilietis išnaudojo visas leidžiamo buvimo dienas, atsakymas yra:

   i) leidžiamas buvimas – „Negerai“;

   ii) likusios dienos – 0;

d) jei trečiosios šalies piliečiui taikomas reikalavimas turėti vizą ir jis neturi galiojančios vizos arba vizos galiojimo laikas pasibaigė arba ji buvo atšaukta arba panaikinta, arba jis turi riboto teritorinio galiojimo vizą, kuri neatitinka įrašytos kelionės tikslo valstybės narės, atsakymas yra:

   i) leidžiamas buvimas – „Negerai“;

   ii) likusios dienos – 0;

e) jei trečiosios šalies piliečiui netaikomas reikalavimas turėti vizą ir jis neturi galiojančio kelionės leidimo arba jo kelionės leidimo galiojimo laikas yra pasibaigęs arba jis buvo atšauktas arba panaikintas, atsakymas yra:

   i) leidžiamas buvimas – „Negerai“;

   ii) likusios dienos – 0;

f) jei atvykimo ir išvykimo sistemoje nėra įrašų apie trečiosios šalies pilietį, turintį trumpalaikę vizą, likusių dienų skaičius apribojamas atsižvelgiant į trumpalaikės vizos galiojimo pabaigos datą. Trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, atveju, pradėjus veikti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemai, likusių dienų skaičius apribojamas pagal kelionės leidimo galiojimo pabaigos datą, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2018/1240 83 straipsnyje nurodytą pereinamąjį laikotarpį ir lengvatinį laikotarpį.

8. Saityno paslauga trečiosios šalies piliečiui teikiama tokia papildoma informacija:

a) gerai matomoje vietoje – valstybės narės, kurioms taikoma apskaičiuota buvimo trukmė;

b) šalia laukelio, kuriame turi būti įrašomas kelionės dokumento numeris – kad saityno paslaugos tikslais naudotinas kelionės dokumentas turi būti vienas iš ankstesnio buvimo metu naudotų kelionės dokumentų;

c) valstybių narių sąrašas;

d) visos galimos atsakymo „Informacijos nėra“ gavimo priežastys;

e) atsakomybės ribojimo pareiškimas, kuriame aiškiai nurodoma, kad atsakymas „Gerai/Negerai“ negali būti suprantamas kaip sprendimas leisti ar neleisti atvykti į Šengeno erdvę;

f) tvarka, taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB ([19]), arba trečiosios šalies piliečio, kuris naudojasi laisvo judėjimo teise, lygiaverte Sąjungos piliečių teisei pagal Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiosios valstybės susitarimą, šeimos nariai ir kurie neturi leidimo gyventi šalyje kortelės pagal Direktyvą 2004/38/EB arba leidimo gyventi pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1030/2002 ([20]).

16 straipsnis

Duomenų tvarkymo operacijų registracijos žurnalai

Taikant Reglamento (ES) 2017/2226 13 straipsnio 4 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 45c straipsnio 8 dalį, ETIAS nacionalinis padalinys turi ginčų sprendimui būtiną prieigą prie eu-LISA saugomų registracijos žurnalų.

17 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) 2021/1224 panaikinimas

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2021/1224 panaikinamas.

18 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, išskyrus toliau nurodytas nuostatas, kurios taikomos nuo Vizų informacinės sistemos veikimo pradžios pagal Reglamento (ES) 2021/1134 11 straipsnį:

([19]) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

([20]) 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

a) 1 straipsnis, kiek jis susijęs su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008;

b) 2 straipsnis, kiek jis susijęs su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008;

c) 3 straipsnio 2 ir 3 dalys;

d) 5 straipsnio 1 dalies f punkto 5 papunktis;

e) 5 straipsnio 1 dalies antra pastraipa; 2 dalies antra pastraipa; 4 dalies antra pastraipa;

f) 6 straipsnio 2, 4 ir 5 dalys;

g) 8 straipsnio 1 ir 4 dalys, kiek jos susijusios su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008;

h) 10 straipsnio 1 dalis, kiek ji susijusi su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008;

i) 13 straipsnio 1 dalis, kiek ji susijusi su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008;

j) 16 straipsnis, kiek jis susijęs su Reglamentu (EB) Nr. 767/2008.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. rugpjūčio 18 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN